

Anja Kovačič je navezala ogromno stikov z domačini v mestu Akamasoa. / Foto: osebni arhiv

Ljudem s smetišč vrača dostojanstvo

Knjiga Peter Opeka, ostani z nami razkriva navdihujočo zgodbo misijonarja, ki je na Madagaskarju zgradil mesto za najranljivejše, in novinarko, ki je za nekaj časa postala del njegovega sveta

Meta Černoga

V svetu, ki se pogosto zdi preobremenjen s konflikti, revščino in brezbriznostjo, obstajajo posamezniki, katerih življenja svetijo kot svetilniki upanja. Eden takšnih je nedvomno **Peter Opeka**, slovensko-argentinski misijonar, ki je svoje življenje posvetil pomoči najrevnejšim na Madagaskarju. Njegovo neverjetno delo in neomajno vero v dobroto je v svoji novi knjigi Peter Opeka, ostani z nami, ki jo je izdala založba Beletirna, popisala novinarka in popotnica **Anja Kovačič**. Knjiga, ki je nastala po dvanajstih dneh, ki jih je avtorica preživela ob Petru, kot ga slovensko poimenuje ves čas, ni le portret izjemnega človeka, temveč tudi navdihujoča pripoved o moči sočutja, vztrajnosti in ljubezni, ki lahko premika gore – ali v tem primeru gradi mesta na smetiščih.

Anja Kovačič, ki je z Opeko prvič stopila v stik pred približno letom in pol, se je na Madagaskar odpravila brez vnaprejšnjih pričakovanj, a z globoko željo razumeti človeka za mitom. »Največje presenečenje je zagotovo ta njegova pojava, karizma, energija, ki jo oddaja,« pripoveduje. Opisuje ga kot človeka, ki vsako oviro premaga z neverjetno lahkoto, vsak problem reši v trenutku in se takoj osredotoči na naslednji izziv. »On reši popolnoma vsako stvar. V sekundi ima odgovor in že v tistem trenutku, ko reče, 'v redu, to je rešeno', gre na novo stvar.«

Graditelj mesta

Osrednji dosežek Petra Opeke je Akamasoa – v slovenščini ga mnogi imenujejo tudi Mesto dobrih prijateljev –, ki ga je leta 1989 začel graditi dobesedno na nekdanjem sme-

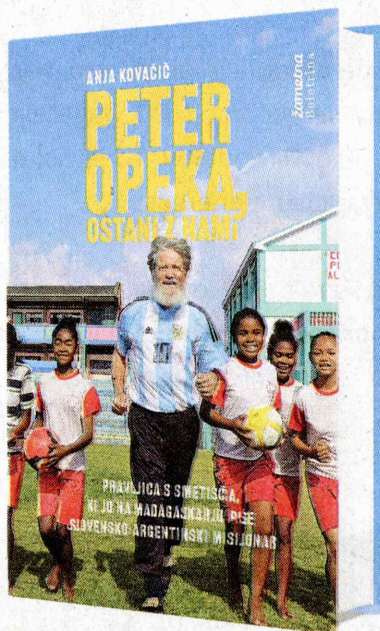
tišču in danes ponuja dom približno 30.000 ljudem. To ni le skupek hiš, temveč delujoča skupnost s šolami, zdravstvenimi ustanovami in delovnimi mesti. »Peter ves čas govori, da pri njem ni razdeljenih funkcij, ampak so le ljudje. V Akamasoi vsak najde svoje mesto in prispeva k skupnosti, pogosto tisti, ki so jim nekoč pomagali, kasneje sami pomagajo drugim,« pripoveduje avtorica. Med Akamasoo in okoliškimi vasicami se zabrisuje, saj se mesto nenehno širi in pomagajo tudi tistim zunaj svojih neposrednih meja. Zdaj že 35 let živijo v skupnosti, kjer se vsi spoštujejo, ker jih je tako naučil Peter. »Zdaj že vsi ljudje na Madagaskarju vedo, da bodo pri njih dobili izobrazbo. Duhovno in formalno. In da bomo poleg vsega poskrbeli tudi za njihov telesni razvoj. To je najboljši kraj za izobraževanje ot-

rok. Ljudje hitijo k nam, da jim pomagamo in damo otrokom možnost za boljšo prihodnost,« ji je med obiskom povedal misijonar. Jasno je, da eno mesto ne more spremeniti celega otoka, lahko pa predstavlja oazo dostojnega življenja, pa čeprav na plečih dobrotnikov z vsega sveta, namesto na državnih.

Moč vere in neomajne ljubezni

Na vprašanje, od kod Opeki moč za tako obsežno in naporno delo, **Tone Kerin**, misijonar, ki je skoraj 40 let preživel na Madagaskarju in sodeloval z Opeko, izpostavlja njegovo globoko vero. »Vsako dejanje naredi zaradi ljubezni do Boga in je v tem popolnoma svoboden. Če hočeš na Madagaskarju živeti in dobro shajati z ljudmi, moraš biti majčkeno božjega norčka,« se pošali Kerin.

Anja Kovačič vidi dva glavna vira Opekove moči: »Eden je zagotovo Bog, vera, molitev.« Pripoveduje, kako Opeka moli večkrat na dan, tudi ponoči, in v tej tišini najde mir in navdih. Drugi vir so otroci. »Vsak dotik, vsak nasmeh, vsak pogled mu daje odstotek te polnosti, energije, volje.« Pred 35 leti, ko je prvič stopil mednje, na smetišče, kjer so v raztrganih improviziranih šotorih prebivale družine z desetimi in več otroki, jim je tako rekoč podaril svoje življenje. Vztraja na Madagaskarju in tam, kjer drugi vidijo bedo, on prepozna izzive. »Vsak dan znova išče načine, kako obvarovati življenja in ljudem vrniti upanje. Jih naučiti, da so vredni več. Da imajo pravico dihati. Pravico živeti. Vrača jim dostojanstvo, skrbi, da si pridobijo znanje, da delajo, zaslužijo in svoje življenje usmerjajo modro,« o slovensko-argentinskem misijonarju zapiše Anja Kovačič, ki se je je zgodba Petra Opeke globoko dotaknila ter je hvaležna in po-

Z nakupom knjige **Peter Opeka, ostani z nami** lahko podprete delovanje misijona na Madagaskarju.

časčena, da jo je sprejel v ta svet ljubezni, radosti in veselja. Kljub temu da ni verna, je uvidel, da spoštuje vse in vsakogar. Kot pravi, je Opeka zaradi svoje človečnosti in sočutja včasih prej terapevt kot pridigar. A največ zagotovo šteje to, da je na Madagaskar prišel pomagat ljudem v stiski. »Zame je eden največjih ljudi, kar sem jih spoznala,« zapiše uvodoma avtorica, ki knjigo v celoti posveča čudovitim ljudem iz mesta Akamasoa, ki so jo toplo sprejeli medse in jo naučili najpomembnejše lekcije življenja: resnično bogastvo dragocenega življenja se skriva v medsebojni pomoči, sočutju in ljubezni.

Bil oropan in napaden

Delo očeta Pedra, kot ga imenujejo v mestu, seveda ni romantična pravljica. Sooča se z ogromnimi izzivi, bil je večkrat oropan in napaden. Kot pravi Tone Kerin, Opeka zna biti tudi strog in odločen, ko je treba vzpostaviti red med ljudmi, ki so prišli s smetišča. A tudi takrat njegova dejanja vodi ljubezen in želja po dobrem za skupnost. Tudi ko je sam prišel na Madagaskar, se je moral naučiti njihovega jezika in lokalne kulture, da so ga sprejeli medse. Le tako lahko misijonar pridobi zaupanje ljudi in pokaže, da jih ima resnično rad. »Potem pa te Afrika osvoji. Afrika te tako osvoji, da ne moreš več živeti brez nje,« dodaja Kerin, ki se je pred štirimi leti vrnil v Slovenijo, a je del njegovega srca še vedno tam.

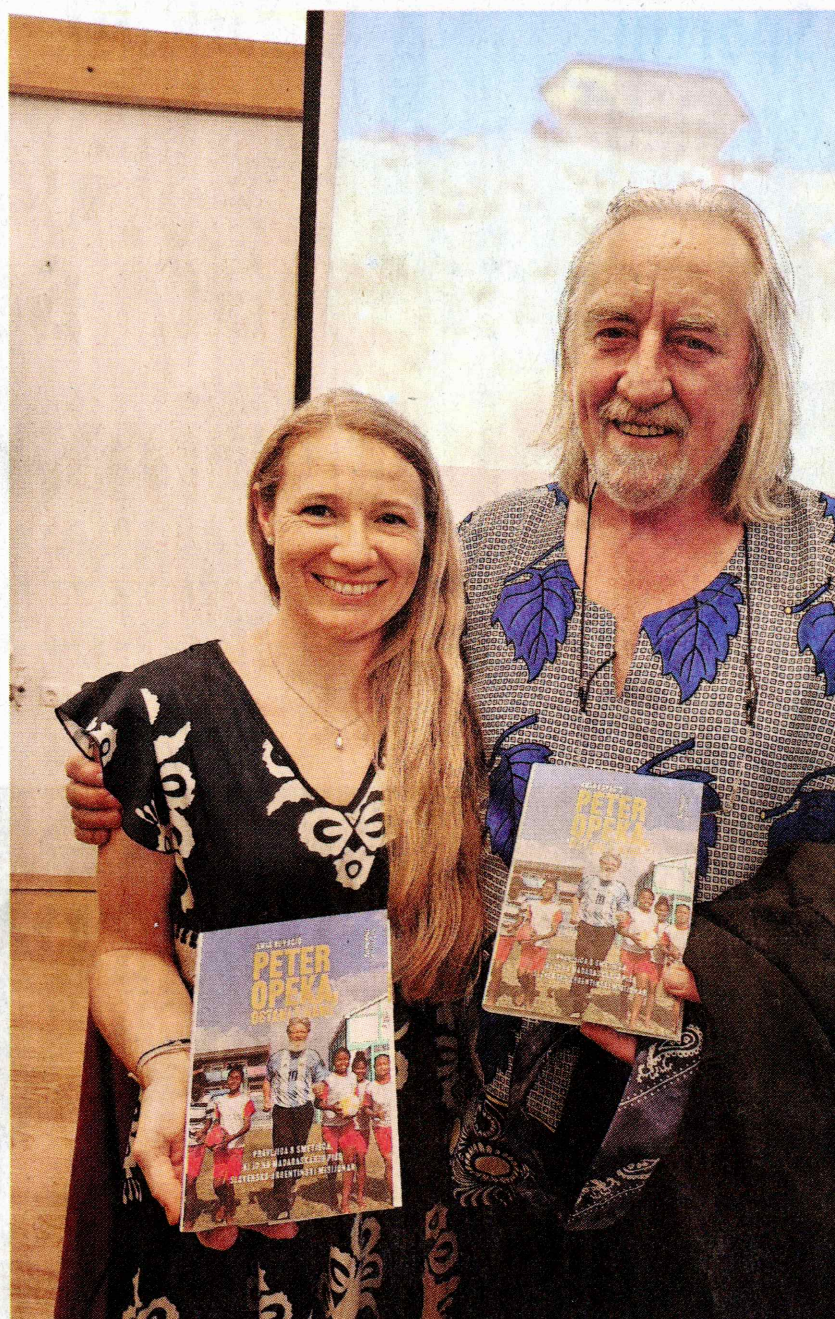
Velik problem na Madagaskarju je velika rodnost, a je ljudi težko prepričati, da razmišljajo drugače, saj velja miselnost, da je ženska nekaj vredna le, če ima otroke. Tako ni nič nenavadnega, če se pred domom misijonarja

Pred 35 leti, ko je prvič stopil mednje, na smetišče, kjer so v raztrganih improviziranih šotorih prebivale družine z desetimi in več otroki, jim je tako rekoč podaril svoje življenje.

znajde pred vrati dojenček. »Skoraj vsak drugi dan nam kakšna obupana mati pred vrati pusti svojega otroka,« je Kovačičevi zaupala gospodična Bao, sodelavka Petra Opeke. Najdejo mu nadomestno mater in ji zagotovijo vse, kar potrebuje.

Več kot le maša

Posebno doživetje v Akamasoi so nedeljske maše, ki trajajo tudi po tri ali štiri ure. Anja Kovačič jih opisuje kot nekaj, kar presega verski obred: »To je veličasten program, ki ga ljudje drugje ne dobijo: od koreografije, petja, zborov, orkestra, druženja. « Za prebivalce Akamasoe je to osrednji družabni dogodek, ki jim omogoča pobeg od vsakdanjih skrbi in jih napolni z energijo. »Zanje je nedeljska maša vse; ne samo to izobraževanje, nauki, ki jim jih predaja Opeka, ampak to, da so skupaj,« poudarja. Čeprav ni razumela besed, so Kovačičevo prevzeli energija in čustva, ki so prežemala maše. Na Madagaskarju ljudje živijo božjo besedo in se ji popolnoma prepustijo.

Avtorica knjige Anja Kovačič in Tone Kerin, ki je bil dolga leta misijonar na Madagaskarju in je deloval skupaj s Petrom Opeko. / Foto: Meta Černoga

Strast do nogometa

Peter Opeka pa ni le duhovnik in graditelj, temveč tudi strasten športnik, predvsem nogometaš. Kovačičeva je imela priložnost doživeti njegovo strast na igrišču, ko je pri svojih letih (ob njenem obisku jih je imel blizu 80) z enako vnemo kot nekoč igral nogomet z otroki. »Petinštirideset minut ga je igral,« pripoveduje navdušeno, kako se je Opeka ogreval, podajal žogo, organiziral ekipe in celo streljal enajstmetrovke, preden je odhitel k maši. Ta neusahljiva energija in volja do življenja sta ključni del njegove osebnosti.

Knjiga Anje Kovačič Peter Opeka, ostani z nami, je več kot le biografija. Je opomnik, da vsako dejanje šteje, vsaka majhna stvar šteje in da noben človek ni otok sam zase. Sporočilo Petra Opeke, kot ga je ujela avtorica, je preprosto, a globoko: ljubezen in dobrota sta večni in imata moč, da spremenita svet. Njegovo delo na Madagaskarju je dokaz, da lahko tudi na temeljih smeti zraste mesto ljubezni, sočutja in bratstva. Njegova zgodba je navdih za vse, ki verjamejo v boljšo prihodnost in so pripravljeni zanj tudi kaj storiti. Avtorica ponuja dragocen vpogled v ta izjemni svet in nas vabi, da tudi sami postanemo del te zgodbe – z branjem, razmislekom in morda tudi dejanji. Kajti, kot je dejala **Branka Fišer**, urednica Žametne Beletrine ob predstavitvi knjige: »Potrudimo se, da bo ta svet, svet, v katerem živimo, lepši, boljši, mogoče vsaj za kanček prijaznejši, sočutnejši, kot pa trenutno je.« Sporočilo Petra Opeke, posredovano skozi pronicljivo oko avtorice, je jasno: vsak izmed nas lahko kaj spremeni. Ljubezen ni darilo redkih, temveč poklicanost vseh nas. ■